

Svar på opgave 320

(Maj 2015)

Opgave:

a. I $\triangle ABC$ opfylder sider og vinkler, at

$$\frac{a \cdot \tan A + b \cdot \tan B}{a + b} = \cot \frac{1}{2} C .$$

Vis, at trekanten er ligebenet.

b. I $\triangle ABC$ opfylder sider og vinkler, at

$$(a^2 + b^2) \cdot \sin(A - B) = (a^2 - b^2) \cdot \sin(A + B) .$$

Vis, at trekanten er ligebenet eller retvinklet.

Besvarelse:

a.

Vi omskriver sådan:

$$\begin{aligned} a + b &= \tan \frac{1}{2} C \cdot (a \cdot \tan A + b \cdot \tan B) \\ \Leftrightarrow a - a \cdot \tan \frac{1}{2} C \cdot \tan A &= b \cdot \tan \frac{1}{2} C \cdot \tan B - b \\ \Leftrightarrow a \left(1 - \frac{\sin \frac{1}{2} C \cdot \sin A}{\cos \frac{1}{2} C \cdot \cos A} \right) &= -b \left(1 - \frac{\sin \frac{1}{2} C \cdot \sin B}{\cos \frac{1}{2} C \cdot \cos B} \right) \\ \Leftrightarrow a \cdot \frac{\cos A \cdot \cos \frac{1}{2} C - \sin A \cdot \sin \frac{1}{2} C}{\cos A \cdot \cos \frac{1}{2} C} &= -b \cdot \frac{\cos B \cdot \cos \frac{1}{2} C - \sin B \cdot \sin \frac{1}{2} C}{\cos B \cdot \cos \frac{1}{2} C} \\ \Leftrightarrow a \cdot \frac{\cos(A + \frac{1}{2} C)}{\cos A} &= -b \cdot \frac{\cos(B + \frac{1}{2} C)}{\cos B} \\ \Leftrightarrow a \cdot \cos B \cdot \cos(A + \frac{1}{2} C) + b \cdot \cos A \cdot \cos(B + \frac{1}{2} C) &= 0 . \end{aligned} \quad (1)$$

Nu er

$$\frac{1}{2} C = 90^\circ - \frac{1}{2} (A + B)$$

så

$$A + \frac{1}{2} C = A + 90^\circ - \frac{1}{2} (A + B) = 90^\circ - \frac{1}{2} (B - A)$$

$$B + \frac{1}{2} C = B + 90^\circ - \frac{1}{2} (A + B) = 90^\circ - \frac{1}{2} (A - B)$$

Altså er (1) ensbetydende med

$$a \cdot \cos B \cdot \sin \frac{1}{2}(B-A) - b \cdot \cos A \cdot \sin \frac{1}{2}(B-A) = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin \frac{1}{2}(B-A) \cdot [a \cdot \cos B - b \cdot \cos A] = 0 .$$

Hvis $\sin \frac{1}{2}(B-A) = 0$, er $B = A$ og trekanten er ligebenet.

Hvis

$$a \cdot \cos B - b \cdot \cos A = 0 ,$$

giver cosinusrelationen

$$a \cdot \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac} = b \cdot \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} \Leftrightarrow a^2 + c^2 - b^2 = b^2 + c^2 - a^2 \Leftrightarrow a^2 = b^2 .$$

Også i dette tilfælde er trekanten ligebenet.

b.

Vi omskriver til

$$a^2 (\sin(A+B) - \sin(A-B)) = b^2 (\sin(A+B) + \sin(A-B)).$$

Dette er efter de logaritmiske former ensbetydende med

$$2a^2 \cdot \sin B \cdot \cos A = 2b^2 \cdot \sin A \cdot \cos B . \quad (2)$$

Sinusrelationen giver

$$a = \frac{b \cdot \sin A}{\sin B} ,$$

så (2) er ensbetydende med

$$\frac{b^2 \cdot \sin^2 A}{\sin^2 B} \cdot \sin B \cdot \cos A = b^2 \cdot \sin A \cdot \cos B$$

$$\Leftrightarrow \sin A \cdot \cos A = \sin B \cdot \cos B \Leftrightarrow \sin 2A = \sin 2B .$$

Altså er

$$2A = 2B \quad \text{eller} \quad 2A + 2B = 180^\circ$$

eller

$$A = B \quad \text{eller} \quad A + B = 90^\circ .$$